

Едно от забележителните качества на музикантите беше, че те не млъкваха нито за миг. В това нямаше никаква тайна. Те само от време на време свиреха в пълен състав, през останалото се редуваха кларинетът с тромпета, тромпетът с акордеона, а в определени моменти оставаха само барабаните, които просто вбесяваха играещите. Играеха и мъжете, но не така всеотдайно, при което предпочитаха да хвърлят губеци. Тяхната сила беше в бутилката. Застанали на групи, на групи, те вадеха ракия, вино, коняк, бира и какво ли не, пиеха и със замах хвърляха празните шишета, колкото по-шумно, толкова по-добре. През същото време от групите се откъсваше този или онзи и със стремителна походка, в която имаше и голяма доза поза, се отправяше някъде, все едно, че се провикваше: **Аз съм! Аз съществувам! Аз не съм който и да е!!!**

Втори път женихът Кали довеждаше с тържествена стъпка изгората си към входа на ритуалната зала и тя втори път се откъсваше от ръцете му и се връщаше на хората. Дантелите на сватбената рокля се напращаха, застрашено беше самото сватбено було, но тя нехаеше и играеше, играеше, та сватове трябваше да предприемат комбинирани мерки, за да я вмъкнат да се подпише.

– Как е при тях, сключват ли и религиозен брак или само граждански? – заинтересува се Антон Филигринов.

– Иди ги разбери, ромите... Нали я знаеш, онази. Попитали манго каква религия почита, а той се похвалил: „Да стана християнин – пости много: да стана мюсюлманин – кланьета много: циганин, та па циганин“ – в смеха на Коцето имаше надменна насмешка, но и

добродушно снизхождение. – Всъщност, истината е друга. По език и религия циганите се приспособяват към околното население. Още Евлия Челеби беше писал някъде, че те празнуват с християните – Великден, с турците – Курбан байрам, а с евреите – Шума байрам. – Внезапно Коцето се обърна към него: – Господин Филигринов, като гледаш всичко това, не ходи ли ти се на циганска сватба?

– И тази хубава – смути се Антон. – Аз дойдох в този край на Балканите да изучавам чудесата на природата.

– А циганите са деца на природата, както често ги определят... Виж какво, всеки от тези тук поне веднъж се е напивал при мене, а повечето са чупели чаши и витрини, били са се и тях са ги били. Бас държа, че щом ме зърнат и ще ме калесат за сватбата, а заедно с мене – и тебе.

Младоженците още не бяха излезли от кметството, когато двама бабаити, от онези с бутилките, наградиха бармана. Филигринов се колебаеше, обеща да отиде, но малко по-късно. Ще свършат една работа и ще се отбият.

– Да не ни изментриш, ей – настояваха Расим Коча и Курто Петела.

– Няма лъжа, няма измама. На, кръст – и Коцето се прекръсти.

Както можеше да се очаква, Антон отстъпи. Не всеки ден човекът има възможности за таква екзотично мероприятие. Когато влязоха в махалата, той се почувства като в морски прибой – толкова много деца имаше, които на приливи настъпваха, на приливи се и губеха, тичаха, крещяха, кършеха ръце и крака. Сватбарите се бяха настанили в просторен шатър, покрит с дъхави борови клони. Сториха им място и веднага пред тях се появи керамичен гювеч с разчупено агнешко месо. В пъстра безреда накацаха бутилки с ракия, вино и бира. Чаши не се виждаха. Прибори имаше, но повечето от сватбарите посягаха към сочните мръвки с ръце, след което с удоволствие облизваха пръстите си. Разговаряха високо, шумно се закачаха един с други, по-младите жени извиваха кръстове и потръпваха с рамена в унисон с му-

зиката, други гонеха децата и кучетата, вдигаха врява до небето.

Преди още да каже и дума за младоженците, Коцето побърза да обрисова кларинетиста Санди Чародей, прочутия музикант. Той беше известен през няколко граници, без него не минаваше нито една голяма сватба отсам и оттатък Балкана. Антон Филигринов разбра, че има пред себе си професионалист от класа, който се отличаваше не само с изключителната си издръжливост. Наистина, Санди Чародей можеше да свири с часове без прекъсване, но имаше и нещо друго. Като гледаше примижалите му очи, понатежалото и в същото време подвижно, неспокойно тяло и, разбира се, ръцете му, пръстите, стана му ясно, че това е роден талант, дар божи, който с любов и усърдие беше развил способностите си. Като всеки истински творец, маестрото не се задоволяваше с познатите мелодии, а сътворяваше свои вариации, ту протяжни, томителни, ту начупени, кръшни. Започнал като самостоятелен изпълнител, по-нататък Санди беше успял да привлече колеги-виртуози, без оглед на вярата и цвета на кожата. Негови достойни партньори бяха както тромпетистът и акордеонистът, факири в музиката, така и барабанистът, който неведнъж подлудяваше публиката. Наистина, съставът им работеше предимно в барове и питейни заведения, най-честата им публика бяха сватбари и пийнали гуляйджии, това обаче не им пречеше да създават истинско изкуство. Не е чудно, че в последно време, особено след балканския фестивал на ромската музика, изпълненията им прозвучаха по радиостанциите, показваха ги по телевизионни канали.

(...продължава в брой 3)